

Refugiați informați - refugiați protejați

AVOCATUL
POPORULUI
OMBUDSMAN

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Ce prevede statutul de refugiat sau refugiată?

Acest statut reprezintă o formă de protecție, recunoscută de Republica Moldova, a cetățeanului străin sau apatridului care întrunește condițiile prevăzute în Convenția privind statutul refugiaților, încheiată la Geneva la 28 iulie 1951, precum și în Protocolul privind statutul refugiaților din 31 ianuarie 1967¹.

Prin ce diferă refugiații de alți migranți, solicitanți de azil sau persoane strămutate intern?

Refugiații părăsesc țara lor de origine dat fiind amenințările credibile de pericol sau persecuție și pentru că nu sunt protejați de propriul Guvern. Pe când, migranții pot părăsi țara lor pentru orice motiv, cum ar fi angajarea în câmpul muncii, reunificarea familiei sau educația. Migranții rămân sub protecția Guvernului lor propriu, chiar dacă sunt în afara țării. În timp ce refugiații sunt protejați de către legile internaționale, migranții sunt subiecți ai normelor specifice țării unde migrează.

¹ Art.3 din Legea nr.270/2008 privind azilul în Republica Moldova

Care sunt drepturile și obligațiile refugiaților și refugiatelor în conformitate cu dreptul internațional?

Refugiații au dreptul la o formă de azil și dreptul de a nu fi reîntorși pentru o posibilă persecutare în țara lor de origine. Potrivit Convenției de la Geneva din 1951, refugiații beneficiază de drepturile de bază care aparțin oricărui alt străin în țara gazdă, în special de a practica profesiunea sa, de a accede la educație și de a se deplasa în mod independent. Refugiații au obligația de a respecta legile țării care-i acceptă. Uneori, un aflux de refugiați este brusc și imens. În acest context, în conformitate cu prevederile HG nr.21/2023, Guvernul Republicii Moldova a decis să ofere protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina din 1 Martie 2023. Beneficiarii de protecție temporară

au următoarele drepturi: de a rămâne pe teritoriul Republicii Moldova; de a munci; de a avea acces la cazare; de a beneficia de asistență medicală primară și de urgență; de a avea acces la învățământul general, în cazul minorilor și de a beneficia de măsuri de incluziune socială.

Ce presupune cadrul normativ național la capitolul drepturilor și obligațiilor refugiaților și refugiatelor?

Prevederile legislației Republicii Moldova se aplică solicitanților unei forme de protecție fără discriminare, indiferent de rasă, cetățenie, etnie, limbă, religie, apartenență politică, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă².

Minorii însoțiți sau neînsoțiți, solicitanți ai unei forme de protecție, sunt protejați și beneficiază de asistența corespunzătoare pentru a beneficia de toate drepturile recunoscute de Convenția ONU cu privire la drepturile copilului și de celelalte instrumente internaționale privind drepturile omului la care Republica Moldova este parte³. Minorilor neînsoțiți li se aplică măsurile de protecție a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, în conformitate cu legislația în vigoare a Republicii Moldova.

2 Art.10 din Legea nr.270/2008 privind azilul în Republica Moldova

3 Art. 14 din Legea nr.270/2008 privind azilul în Republica Moldova

Ești persoană din Ucraina refugiată pe teritoriul Republicii Moldova și consideri că ți-au fost lezate drepturile de către reprezentanți ai autorităților naționale sau alte organizații indiferent de forma juridică și tipul de proprietate?

Sesizează Avocatul Poporului sau Avocatul Poporului pentru Drepturile Copilului despre acțiunile sau inacțiunile autorităților naționale sau ale altor organizații privind nerespectarea drepturilor și libertăților omului sau a copilului, atât la trecerea frontierei, cât și în perioada de aflare sau ședere în Republica Moldova.

Cine este Avocatul Poporului și Avocatul Poporului pentru Drepturile Copilului?

Sunt persoane desemnate de Parlamentul Republicii Moldova pentru a veghea asupra respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului sau a copilului pe teritoriul Republicii Moldova. **Ombudsmanii urmăresc ca acțiunile, precum și actele emise de către demnitarii publici, funcționarii publici, reprezentanți ai instituțiilor cu statut privat, să nu admită încălcări ale drepturilor omului sau a copilului.**

Competența de examinare a cererilor de către Avocatul Poporului și Avocatul Poporului pentru Drepturile Copilului

Avocatul Poporului examinează cererile privind deciziile, acțiunile sau inacțiunile autorităților publice, organizațiilor și întreprinderilor, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, ale organizațiilor ne-comerciale și persoanelor cu funcții de răspundere de toate nivelurile, care în opinia petiționarului au încălcat drepturile și libertățile omului.

Avocatul Poporului pentru Drepturile Copilului examinează cererile copiilor sau cererile depuse în interesele acestora, privind deciziile, acțiunile sau inacțiunile autorităților publice, organizațiilor și întreprinderilor, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, ale organizațiilor ne-comerciale și persoanelor cu funcții de răspundere de toate nivelurile, care în opinia acestora le afectează în mod grav realizarea drepturilor și libertăților. Ombudsmanul Copilului acordă protecție și asistență copilului, fără a solicita acordul părinților sau a reprezentanților legali.

Ce trebuie să includă cererea adresată Avocatului Poporului sau Avocatului Poporului pentru Drepturile Copilului?

- **Date personale** > numele, prenumele tău *sau* a persoanei/copilului în interesele căreia adresezi cererea, *ne-ar ajuta să interacționăm.*
- **Date de contact** > domiciliul/locul de trai, adresa poștală și/sau adresa electronică și un număr de telefon, *ne-ar permite să avem o comunicare mai activă.*
- **Descrierea succintă a circumstanțelor cauzei** > este foarte important de a ne comunica denumirea autorității și/sau datele personale a responsabilului care în opinia ta ar fi admis o eventuală încălcare. Nu ezita să relatezi în ce mod sau circumstanțe au fost admise acțiunile și/sau inacțiunile autorității/responsabilului, care au dus la îngrădirea dreptului, *ori aceasta ne permite să obținem detalii ce vor facilita procesul de constatare a violării dreptului omului/copilului.*
- **Semnătura și data întocmirii** > este esențial de a le indica, *ori astfel ne confirmi acordul de a acționa în interesele tale.*

! Important: dacă problema relatată de tine ai semnalat-o anterior și altor autorități, fiind supusă examinării, te rog să ne informezi și pe noi, anexând, *în copie*, răspunsurile emise de către acestea. În cazul în care adresarea către alte autorități a rămas fără răspuns, pune în anexă o copie a cererii adresate cu numărul de înregistrare și data adresării, astfel am pierde mai puțin timp pentru colectarea informației preliminare necesară examinării pretențiilor invocate.

!!! Atenție: Avocatul Poporului și Avocatul Poporului pentru Drepturile Copilului pot fi sesizați și asupra acțiunilor abuzive sau ale inacțiunilor reprezentanților organizațiilor internaționale, admise în momentul traversării frontierei de stat sau în perioada de aflare pe teritoriul Republicii Moldova, care în opinia ta, duc la o vădită îngrijire a drepturilor și libertăților omului sau a copilului.

Este necesar să cunoști că:

- în decurs de 10 zile din momentul recepționării cererii vei fi informat/ă despre acceptarea, respingerea sau remiterea pentru examinare, către alte autorități, a cererii;
- decizia de respingere a cererii nu poate fi atacată;
- cererea repetată în privința acelorași persoane și fapte se acceptă spre examinare doar în cazul apariției unor circumstanțe noi.

Poți sesiza Avocatul Poporului și Avocatul Poporului pentru Drepturile Copilului la următoarele adrese și telefoane:

mun. Chișinău, str. Calea Leșilor 11/3

tel.: 0(22) 234 800

tel.: 06 000 26 57

Telefonul Copilului (GRATUIT)

0 800 11116

Dacă ești în pană de timp, sesizează-ne în format electronic:

e-mail: secretariat@ombudsman.md

web: www.ombudsman.md

la compartimentul depune cerere online

Suntem prezenți și regional:

str. Independenței,
1 mun. **BĂLȚI**
tel.: 0231 2-81-49

str. Piața
Independenței, 6
or. CAHUL
bir. 415, et. 4
tel.: 060002671
tel.: 0299 2-17-81

str. Lenin, 207
mun. COMRAT
tel.: 0298 2-51-05

s. VARNIȚA
r-n ANENII-NOI
str. Tighina, 66
tel.: 060002684

ROM

Avocatul Poporului contribuie la apărarea drepturilor și libertăților omului prin prevenirea încălcării acestora, prin monitorizarea și raportarea modului de respectare a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la nivel național, prin perfecționarea legislației ce ține de domeniul drepturilor și libertăților omului, inclusiv prin colaborarea internațională în acest domeniu.

www.ombudsman.md

Consiliul European este organizația lider în domeniul drepturilor omului pe continentul european. Aceasta include 46 de state membre, inclusiv toate statele membre ale Uniunii Europene. Toate statele membre ale Consiliului European au semnat Convenția Europeană a Drepturilor Omului, un tratat conceput să protejeze drepturile omului, democrația și preeminența dreptului. Curtea Europeană a Drepturilor Omului supraveghează punerea în aplicare a Convenției în statele membre.

www.coe.int

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE